

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒ โทร.๐๕๖๘๐-๓๕๒๕ E-mail : zone๑๒@oae.go.th

ที่ กษ ๑๓๒๓.๐๑/๖๐๕

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการการลดควันดำรถราชการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒ ผ่านหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ตามที่มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๘ ได้กำหนดให้ส่วนราชการดำเนินการตรวจสอบและดูแลสภาพรถประจำตำแหน่ง รถส่วนราชการรับรองและรถรับรองประจำจังหวัด มิให้มีมลพิษทางอากาศและระดับเสียงจากท่อไอเสียเกินระดับมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมกำหนด โดยในการเริ่มตรวจสอบมลพิษของรถราชการให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณาดำเนินการได้ตามความเหมาะสม โดยต้องดำเนินการตรวจสอบมลพิษทุกระยะ ๖ เดือน หรือทุกระยะทาง ๑๕,๐๐๐ กิโลเมตร แล้วแต่จะถึงกำหนดอย่างไรก่อนรวมทั้ง ภายหลังจากซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ทุกครั้ง เมื่อพบว่ารถราชการคันใดมีมลพิษเกินระดับมาตรฐานให้ดำเนินการแก้ไขซ่อมบำรุงหรือปรับปรุงแต่งสภาพเครื่องยนต์ให้ดีขึ้น นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การตรวจสอบและดูแลรถยนต์ราชการเป็นไปตามระเบียบฯ งานพัสดุ ฝ่ายบริหารทั่วไป จึงได้จัดทำมาตรการลดควันดำรถยนต์ราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรด สั่งการให้ฝ่ายบริหารทั่วไปดำเนินการตามมาตรการการลดควันดำรถราชการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ พร้อมดำเนินการรายงานตามแผนให้ผู้อำนวยความสะดวกราชการทราบเพื่อติดตามผล และแจ้งเวียนให้ส่วน/ฝ่ายทราบในมาตรการพร้อมถือปฏิบัติต่อไป

(นางสาวสุปรียา แผงผล)
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

(นางสาวสุชญัญญา เรือศรีจันทร์)
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

การพิจารณา/ข้อสั่งการ

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒

เห็นชอบ และดำเนินการ ตามที่เสนอ

(นายชายศักดิ์ วุฒิสักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒

เรื่อง มาตรการลดวันดำรถยนต์ราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

*****

ตามที่มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๘ ได้กำหนดให้ ส่วนราชการดำเนินการตรวจสอบและดูแลสภาพรถประจำตำแหน่ง รถส่วนราชการรถรับรองและรถรับรอง ประจำจังหวัด มิให้มีมลพิษทางอากาศและระดับเสียงจากท่อไอเสียเกินระดับมาตรฐาน ที่กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมกำหนด โดยในการเริ่มตรวจสอบมลพิษของรถราชการ ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณาดำเนินการได้ตามความเหมาะสม โดยต้องดำเนินการ ตรวจสอบมลพิษทุกกระยะ ๖ เดือน หรือทุกกระยะทาง ๑๕,๐๐๐ กิโลเมตร แล้วแต่จะถึงกำหนดอย่างไรก่อน รวมทั้ง ภายหลังการซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ทุกครั้ง เมื่อพบว่ารถราชการคันใดมีมลพิษเกินระดับมาตรฐาน ให้ดำเนินการแก้ไขซ่อมบำรุงหรือปรับปรุงแต่งสภาพเครื่องยนต์ให้ดีขึ้น

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒ เห็นความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมจึงจัดทำมาตรการ ลดวันดำรถยนต์ราชการ ฝุ่นละอองที่ลอยอยู่ในอากาศส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากควันดำ ซึ่งเป็นผงเขม่าสีดำ ขนาดเล็กที่หลีกเลี่ยงจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ของเครื่องยนต์ดีเซล โดยควันดำที่เกิดจากรถยนต์นั้น มาจาก ระบบจ่ายน้ำมันไม่เหมาะสม ไส้กรองอากาศสกปรกเกิดการอุดตัน เครื่องยนต์เก่า ขาดการบำรุงรักษา บรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กำหนดใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ได้มาตรฐานนั้น สำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๒ จึงได้ดำเนินการตามมาตรการ ดังนี้

การบำรุงรักษาเครื่องยนต์

๑. เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องตามกำหนดเวลา
๒. หมั่นทำความสะอาดหม้อกรองอากาศไม่ให้อุดตัน
๓. ตรวจสอบการทำงานของเครื่องยนต์ว่าอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์หรือไม่
๔. ตั้งองศาการจุดระเบิดตามมาตรฐานของบริษัทผู้ผลิต
๕. ตรวจสอบอุปกรณ์การฉีดน้ำมันตามกำหนดเวลา หรือเมื่อเครื่องยนต์มีอาการผิดปกติ เช่น เร่งเครื่องไม่ตอบสนอง หรือตอบสนองช้า
๖. ปรับตั้งหัวฉีดเพื่อให้ฉีดน้ำมันได้เป็นฝอยละอองละเอียด ซึ่งจะทำให้เครื่องยนต์เผาไหม้ได้ สมบูรณ์ไม่เกิดควันดำ
๗. ตรวจสอบและทำความสะอาดระบบน้ำมันเชื้อเพลิง
๘. หลีกเลี่ยงการบรรทุกน้ำมันเกิดพิกัด
๙. เปลี่ยนเกียร์ตามความเร็วของรอบเครื่องยนต์
๑๐. นำรถเข้ารับการตรวจสอบกำลังอัดในกระบอกสูบ เพื่อตรวจสอบว่าเครื่องยนต์สึกหรอมาก แล้วหรือไม่เครื่องยนต์ที่สึกหรอมากจะมีกำลังอัดต่ำและการเผาไหม้จะไม่สมบูรณ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดควันดำมาก

ระยะเวลาการตรวจสอบสภาพรถยนต์

รายการ	ทุก สัปดาห์	ทุก ๓ เดือน	ทุก ๖ เดือน	ทุก ๑ ปี	ทุก ๓-๕ ปี	หมายเหตุ
๑. ทำความสะอาดไส้เครื่อง กรองอากาศ		✓				
๒. เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง			✓			หรือ ครบ ๑๐,๐๐๐ กม. (อย่างไรถึงก่อน ให้เปลี่ยน)
๓. ทำความสะอาดไส้กรอง น้ำมัน		✓				
๔. เปลี่ยนไส้กรองอากาศ				✓		ครบ ๕๐,๐๐๐ กม. (อย่างไรถึงก่อน ให้เปลี่ยน)
๕. เปลี่ยนไส้กรองน้ำมัน				✓		หรือ ครบ ๒๐,๐๐๐ กม. (อย่างไรถึงก่อน ให้เปลี่ยน)
๖. ตรวจสอบหัวฉีดน้ำมัน			✓			ดูตามอาการ
๗. ตรวจสอบระบบถ่ายน้ำมัน				✓		ดูตามอาการ
๘. ตรวจสอบและสลับยาง			✓			หรือ ครบ ๑๐,๐๐๐ กม.
๙. เปลี่ยนยางรถยนต์					✓	ครบ ๓-๕ ปี หรือ ๕๐,๐๐๐ กม. (อย่างไรถึงก่อน ให้เปลี่ยน)

วิธีการตรวจวัดควันดำ

๑. การเตรียมรถยนต์ก่อนการตรวจวัด
  - ๑.๑ จอดรถอยู่กับที่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง
  - ๑.๒ ปิดระบบเครื่องปรับอากาศ และระบบเบรกไอเสีย (ถ้ามี)
  - ๑.๓ เดินเครื่องยนต์ให้อยู่ในอุณหภูมิใช้งานปกติ
  - ๑.๔ ตรวจสอบความผิดปกติของเครื่องยนต์ ถ้าพบอาการที่ทำให้เครื่องยนต์เสียหาย หรือไม่ปลอดภัยให้ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์เสียก่อน
๒. เครื่องมือตรวจวัดที่ถูกต้องจะต้องทำเครื่องสะอาดและปรับแต่งเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ผลิต

๓. วิธีการตรวจวัดควันดำ ให้เร่งเครื่องยนต์อย่างรวดเร็วจนสุดคันเร่ง พร้อมตรวจวัดควันดำ ขณะเริ่มเร่งให้ทำการวัดสองครั้ง ซึ่งค่าควันดำจะต้องแตกต่างกัน น้อยกว่าร้อยละ ๕ โดยให้ใช้ค่าสูงสุดที่วัดได้ เป็นเกณฑ์ตัดสิน

๔. มาตรฐานค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถยนต์ ขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ (จอดอยู่กับที่) กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ (เมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือวัดควันดำระบบกระดาษกรอง) หรือไม่เกินร้อยละ ๔๕ (เมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง)

มาตรการลดควันดำ รถยนต์ราชการ

การบำรุงรักษาเครื่องยนต์

1. เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องตามกำหนดเวลา
2. หมั่นทำความสะอาดหม้อกรองอากาศไม่ให้ตัน
3. ตรวจสอบการทำงานของเครื่องยนต์
4. ตั้งองศาจุดระเบิดตามมาตรฐานของบริษัทผู้ผลิต
5. ตรวจสอบอุปกรณ์การฉัดน้ำมันตามกำหนดเวลา หรือเมื่อเครื่องยนต์มีอาการผิดปกติ
6. ปรับตั้งหัวฉีดเพื่อให้ฉัดน้ำมันได้เป็นฝอยละเอียด ละเอียดยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้เครื่องยนต์เผาไหม้ได้สมบูรณ์ ไม่เกิดควันดำ
7. ตรวจสอบและทำความสะอาดระบบน้ำมันเชื้อเพลิง
8. หลีกเลี่ยงการบรรทุกน้ำมันเกินพิกัด
9. เปลี่ยนเกียร์ตามความเร็วรอบเครื่องยนต์
10. นำรถเข้ารับการตรวจสอบกำลังอัดในกระบอกสูบ เพื่อตรวจสอบว่าเครื่องยนต์สึกหรอหรือไม่ เครื่องยนต์ที่สึกหรอมากจะมีกำลังอัดต่ำ และการเผาไหม้จะไม่สมบูรณ์ ซึ่งก่อให้เกิดควันดำมาก

ระยะเวลาการตรวจสอบ สภาพรถยนต์

ทำความสะอาดไส้
เครื่องกรองอากาศ
ทุก 3 เดือน

เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง
ทุก 3 เดือน หรือครบ
10,000 กม.

ทำความสะอาดไส้กรองน้ำมัน ทุก 3 เดือน

เปลี่ยนไส้กรองอากาศ ทุก 1 ปี หรือครบ 20,000 กม.

เปลี่ยนไส้กรองน้ำมัน
ทุก 1 ปี หรือครบ
20,000 กม.

ตรวจสอบหัวฉีดน้ำมัน
ทุก 6 เดือน
หรือสังเกตตามอาการ

ตรวจสอบระบบถ่าย
น้ำมัน ทุก 1 ปี
หรือสังเกตตามอาการ

ตรวจสอบและสลับยาง
ทุก 6 เดือน หรือครบ
10,000 กม.

เปลี่ยนยางรถยนต์ ทุก 3-4 ปี หรือ 50,000 กม.

วิธีการตรวจวัดควันดำ

1

เตรียมรถยนต์ก่อนการตรวจวัด

- จอดอยู่กับที่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง
- ปิดระบบเครื่องปรับอากาศ และระบบเบรกไอเสีย (ถ้ามี)
- เดินเครื่องยนต์ให้อยู่ในอุณหภูมิใช้งานปกติ
- ตรวจสอบความผิดปกติของเครื่องยนต์ ถ้าพบอาการที่ทำให้เครื่องยนต์เสียหายหรือไม่ปลอดภัย ให้ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์เสียก่อน

2

เครื่องมือตรวจวัดที่ถูกต้องจะต้องทำเครื่องสะอาด และปรับตั้งเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ผลิต

3

เร่งเครื่องยนต์อย่างรวดเร็วจนสุดคันเร่ง พร้อมตรวจควันดำขณะเริ่มเร่งให้ทำการวัดสองครั้ง ซึ่งค่าควันดำจะต้องแตกต่างกัน น้อยกว่าร้อยละ 5 โดยให้ใช้ค่าสูงสุดที่วัดได้ เป็นเกณฑ์ตัดสิน

4

มาตรฐานค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถยนต์ ขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ(จอดอยู่กับที่) กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 50 (เมื่อตรวจด้วยเครื่องมือวัดควันดำระบบกระดาชกรอง) หรือไม่เกินร้อยละ 45 (เมื่อตรวจควันดำด้วยเครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง)